M

ATVZ

stezka na hraně města

STEZKA NA RANDĚ

der Weg am Rande der Stadt

Linda Kozlová

CHEB | STEZKA NA RANDĚ

A547 Redčenkov | Danda
ZS 2020 | 2021
FA ČVUT

současný stav

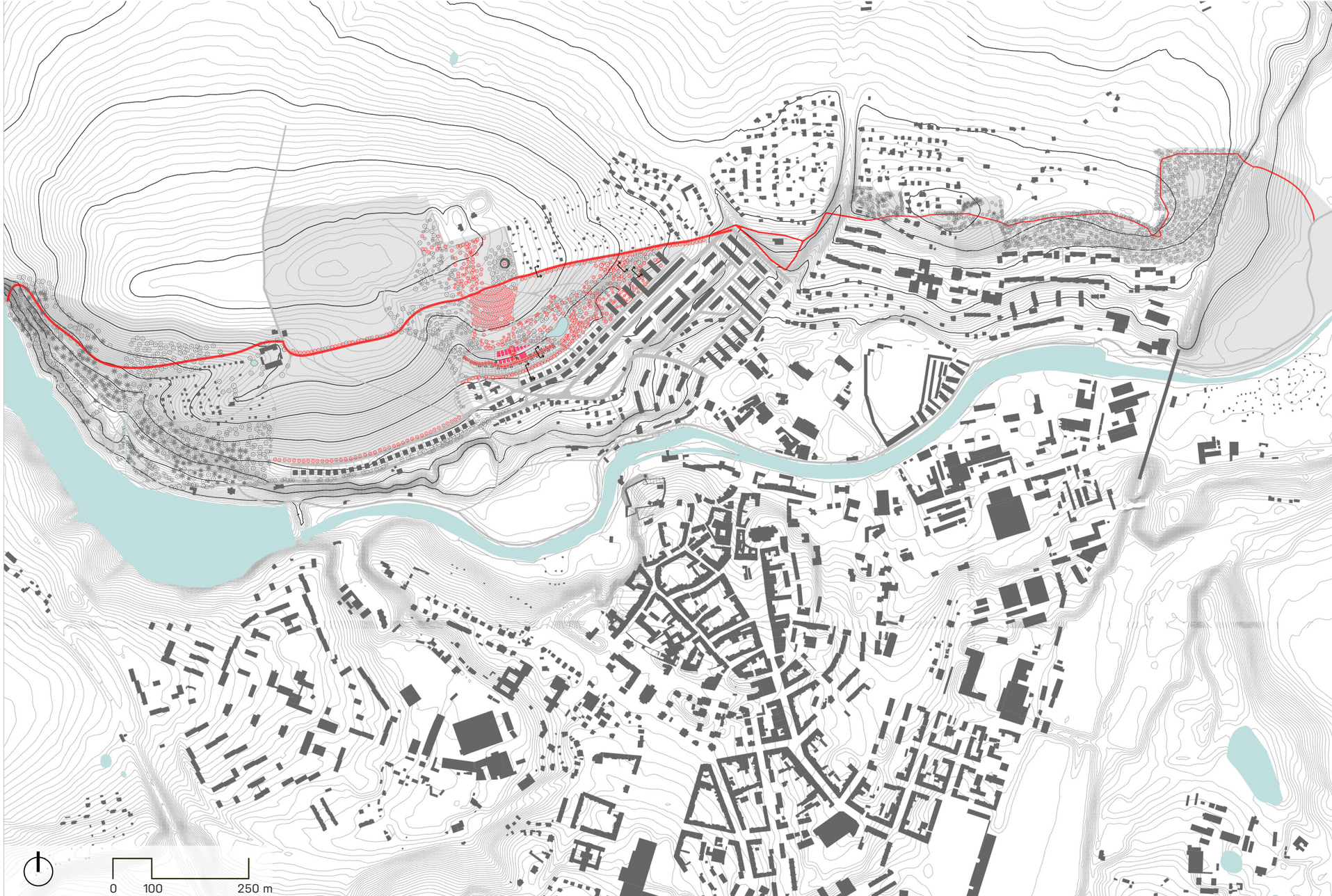
Zelený horizont je výrazným pohledovým prvkem celé severní části Chebu. Většina volnočasových aktivit a rekreačních ploch se však nachází podél řeky Ohře. Samotný pás zeleně na horizontu města je z velké části neudržovaný a neatraktivní pro trávení volného času.

historie

Až do počátku 20. století se město Cheb rozvíjelo především na jižním břehu řeky Ohře. Ve druhé polovině 19. století byly na tzv. Šibeničním vrchu (Zlatý Vrch) vybudovány Dvořákovy sady jako nový městský park. Místo se stalo vyhledávaným vycházkovým místem. V roce 1910 byla nad Koželužskou ulicí postavena nová kasárna, která sloužila až do roku 1990.

návrh

V západní části okruhu je zachován přirozený přírodní charakter krajiny. Naopak v místech obytných zón je vytvořen městský park či komunitní zahrady. Celý okruh je propojen drobnými prvky, které nabídnou lidem nový výhled-pohled na město Cheb.

koncept

Cílem projektu je vytvořit atraktivní vycházkový okruh města, který nenaruší pohledový zelený pás. Hlavní stezka se vine po severním horizontu města a propojuje zajímavé současné i historické prvky. Na východě i západě sbíhá k řece a vytváří tak uzavřený vycházkový okruh dlouhý přibližně 10 km. V západní části okruhu je zachován přirozený přírodní charakter krajiny. Naopak v místech obytných zón je vytvořen městský park či komunitní zahrady. Celý okruh je propojen drobnými prvky, které nabídnou lidem nový výhled-pohled na město Cheb.

Dvůr pod Lipami

Přes Špitálský vrch vedla hlavní cesta do Františkových Lázní. Nad loukou Špitálského vrchu vybudoval řád Křížovníků s červenou hvězdou několik budov. Jedna z nich byla později barokně přestavěna a byla známá jako Zámeček Křížovníků.

Glorieta

Při budování Dvořákových sadů ke konci 19. století byl v 80. letech 19. století vybudován umělý pahorek s Glorietou. Místo poskytlo zcela nový výhled na město a stalo se tak často navštěvovaným. Původní Glorieta byla však v 70. letech zničena povětrnostními podmínkami.

Jahnmal

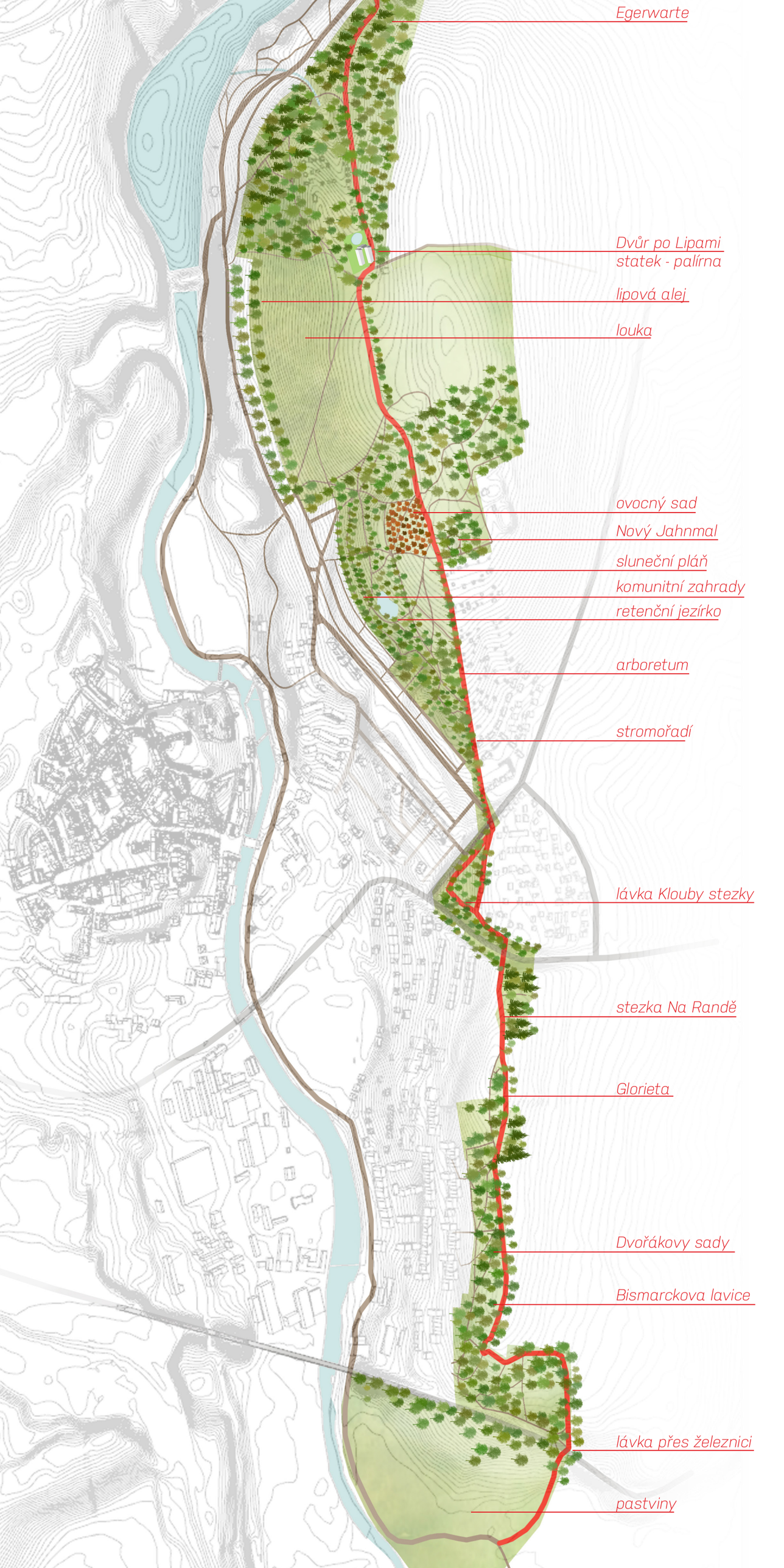
V roce 1913 byl na Špitálském vrchu odhalem turnerský pomník. Pomník se stal symbolem německtví. Pahorek byl vytvořen z hlíny německých zemí, kolem byly vysázeny duby (německý národní strom) a samotný kamenný pomník byl z bavorské žuly. V roce 1945 byl pomník vyhozen do vzduchu československou armádou.

Bismarckova lavice

Nedaleko železnice byla v roce 1910 ve Dvořákových sadech německým spolkem Vohburg ze Svazu Germánů vybudována kamenná Bismarckova lavice. V kameni jsou bronzem ztvárněna slova Otty von Bismarcka: "Do Canossy nepůjdeme! My, Němci, se bojíme Boha, jinak ničeho na světě!" Kolem místa byly opět vysázeny německé duby.

Egerwarte
Dvůr po Lipami
statek - palírna
lipová alej
louka
ovocný sad
Nový Jahnmal
sluneční pláň
komunitní zahrady
retenční jezírko
arboretum
stromořadí
lávka Klouby stezky
stezka Na Randě
Glorieta
Dvořákovy sady
Bismarckova lavice
lávka přes železnici
pastviny

axonometrie

Základem celého projektu je vymezení území pohledového zeleného pásu, který je potřeba zachovat. Hlavní stezka Na Randě je vedena po pomyslém horizontu města tak, aby bylo převýšení této cesty minimální. Návrh pracuje se stávajícími zelenými plochami a vzrostlou zelení, která tvoří tvář celého zeleného horizontu. Ta je na několika místech doplněna o skupiny stromů a stromořadí s ohledem na zachování celistvosti zeleného horizontu města. V neposlední řadě hrají významnou roli stávající cesty a vyšlapané pěšiny, které jsou v návrhu zachovány a propojeny nově navrženými cestami. Ty mají zajistit lepší prostupnost celým územím a vytvořit vycházkový okruh v severní části města.

cestní síť

stromy

modro-zelená infrastruktura

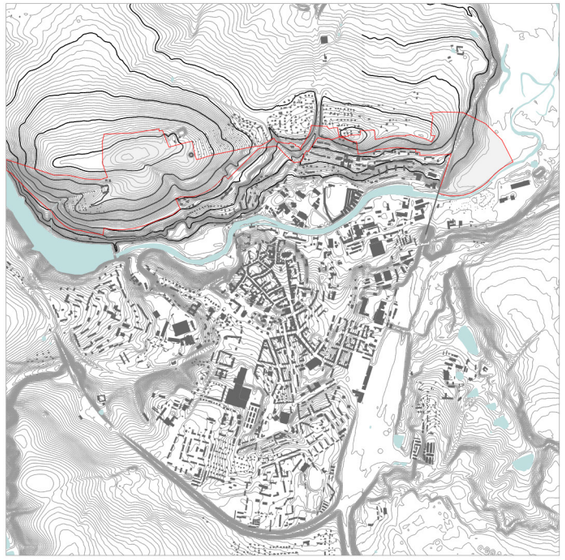
zelený horizont

majetkové poměry

Většina pozemků jimiž stezka Na Randě prochází je ve vlastnictví města Cheb. Ve východní části se nachází soukromé pastviny, kterými by stezka prošla co nejcitlivěji s ohledem na soukromé vlastnictví, krajinný ráz a stávající vegetaci.

terén

Celé území je tvořeno jižně orientovaným svahem, který nabízí zajímavé výhledy na město. Výraznými terénními zásahy, které brání průchodnosti území, jsou zahloubení silnice Ašská a železnice.

stávající cestní síť

Celé území horizontu města je v současné době špatně prostupé. Výraznou bariéru tvoří silnice Ašská, areál kasáren a uzavřený most přes železnici. Zejména v části bývalých kasáren a Špitálského vrchu se nachází spousta lidmi vyšlapaných cestiček. Především tyto cesty budou v návrhu zachovány a doplněny o nové.

stávající zeleň

Zeleň v území lze rozdělit do několika skupin. V nejzápadnější části se nachází smíšený les. Louka Špitálského vrchu je vlivem lidského faktoru značně znehodnocena. Oblast kasáren je tvořena především náletovými dřevinami. Výrazné skupiny vzrostlých stromů se nachází na Jahnmalu a v ulici V Lipách.

hlavní stezka
na Jahnmal

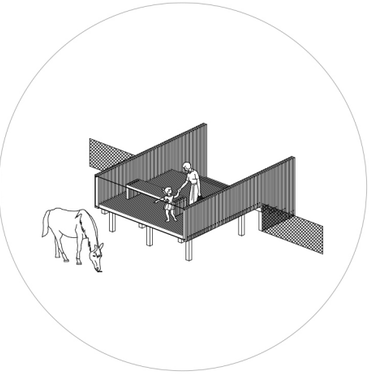

drobná architektura

Celý okruh je propojen drobnými prvky, které nabídnou lidem nový výhled-pohled na město Cheb. Všechny prvky jsou tvořeny stejným konstrukčním principem a ze stejného materiálu. Tím jsou borovicové trámky. Pvrky, které jsou umístěny přímo na hlavní stezce Na Randě či jsou přímo její částí, jsou provedeny v červené barvě.

vyhlídkové molo

Vyhlídka je vyvýšena nad terénem a umožňuje bezpečné pozorování zvířat na pastvinách ve východní části území. Konstrukce je z borovicového dřeva a přední vyhlídková část je opatřeba plexisklem umožňující lepší výhled.

přístřešek

Přístřešky tvořené z borovicového dřeva jsou umístěny po celém území. Díky konstrukci je prvek vzdušný ale zároveň poskytuje dostatek soukromí.

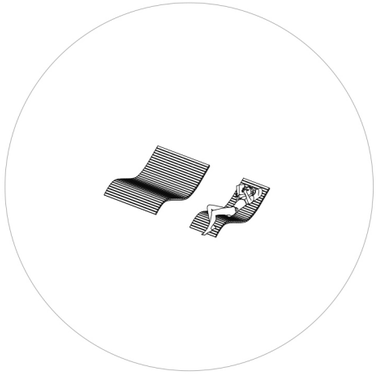
lavičky

Dřevěné lavičky jsou hlavním mobiliářem celého území. Navrženy jsou 3 typy - stromová, běžná lavička a stolička.

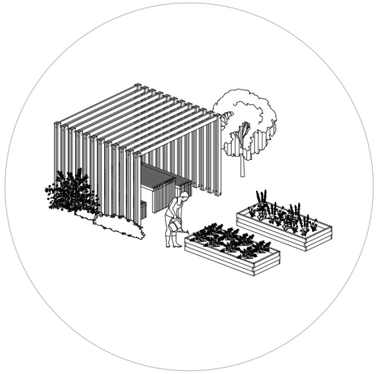
lehátka

Na svahu sluneční louky jsou navržena dřevěná lehátka, která kopírují svažitý terén.

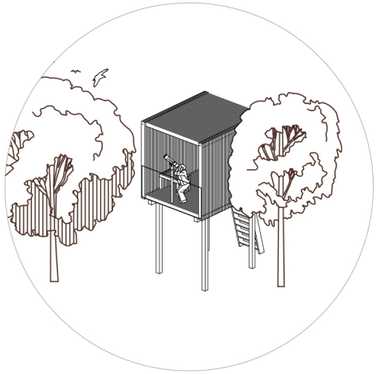
záhony

Dřevněné prvky jsou navrženy i v komunitních zahradě. Jednotlivé záhony jsou tvořeny z dřevěných trhulíků, díky kterým bude zahrada snadnější udržována.

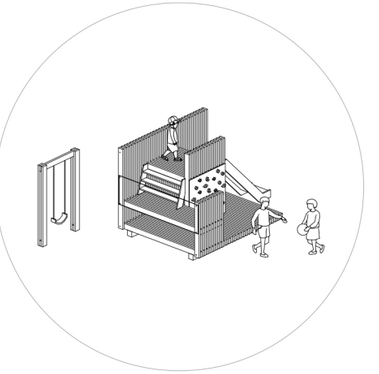
ptačí pozorovatelna

Na několika místech stezky se nachází vyvýšená ptačí pozorovatelna. Ta je umístěna v korunách stromů a je opatřena dalekohledem pro pozorování ptactva.

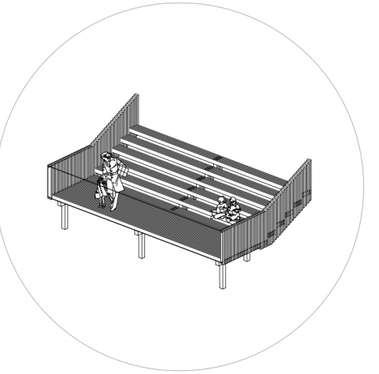
dětské hřiště

Dětské hřiště je tvořeno stejným konstrukčním systémem, z dřevěných trámků, jako ostatní prvky. Abstraktní forma hřiště postkytne dětem univerzální hrací místo podněcující ke kreativitě a představivosti.

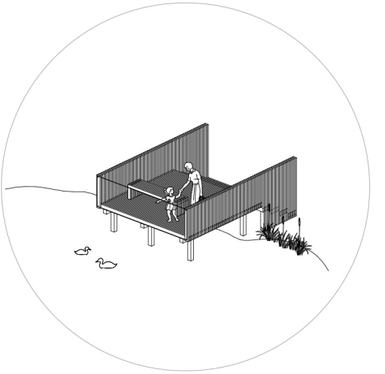
terasa

Pobytová schodišťová terasa je umístěna na jižním svahu na Zlatém Vrchu, kde otevírá nový pohled na město.

vyhlídkové molo

Další vyhlídkové molo je umístěno nad hladinou retenčního jezírka. Slouží ke sledování vodních ptáků.

ovocný sad
u Jahnmalu

arboretum

Ve východní části území je navržen multifunkční městský park. Hlavním prvkem celého parku je arboretum dubů, které odkazuje na historii tohoto místa. Dále se zde nachází komunitní zahrádky, soukromé zahrádky, sluneční pláň či ovocný sad. Pod Špitálským vrchem je navržena nová lipová alej, která posouvá historickou důležitost tohoto rozhraní města s krajinou.

retenční jezírko

červený asfalt

Hlavní osvětlená stezka procházející celým územím je z červeně probarveného asfaltu.

mlat

Pěší stezky v arboretu jsou tvořeny z mlatu. Obruby chodníku jsou z ocelových pásnic. Strmé cesty jsou tvořeny schody z ocelových pásnic.

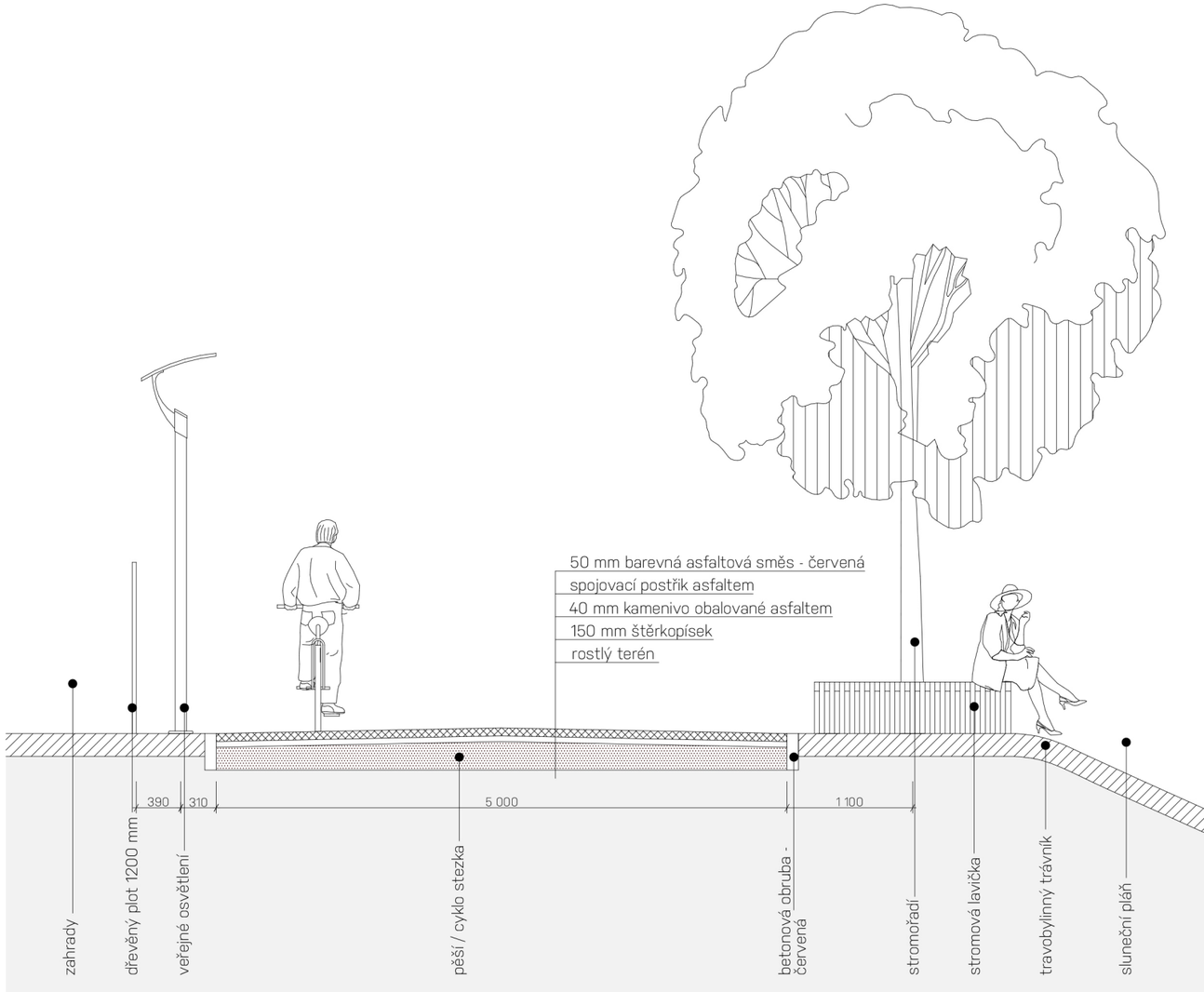

borovicové dřevo

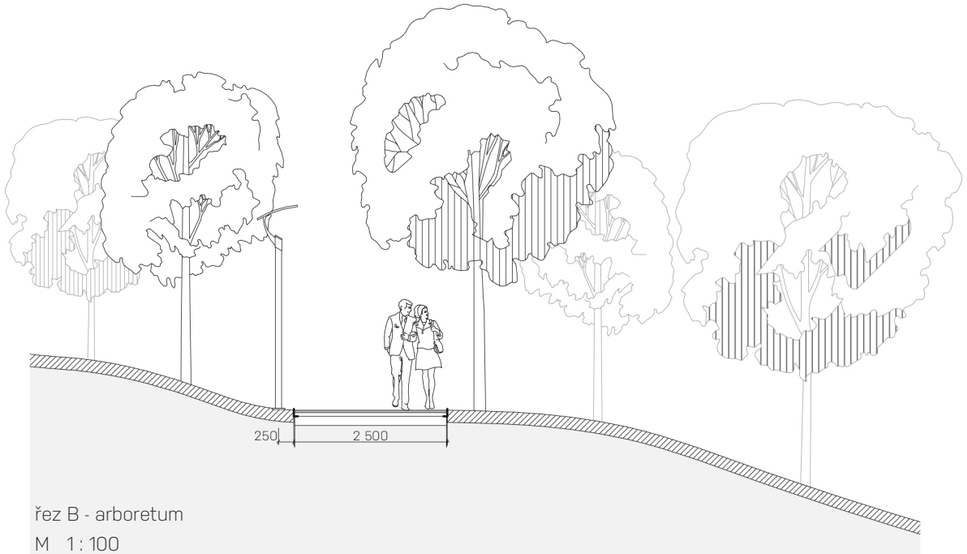
Borovicové dřevo je použito na všech prvcích drobné architektury a mobiliáře.

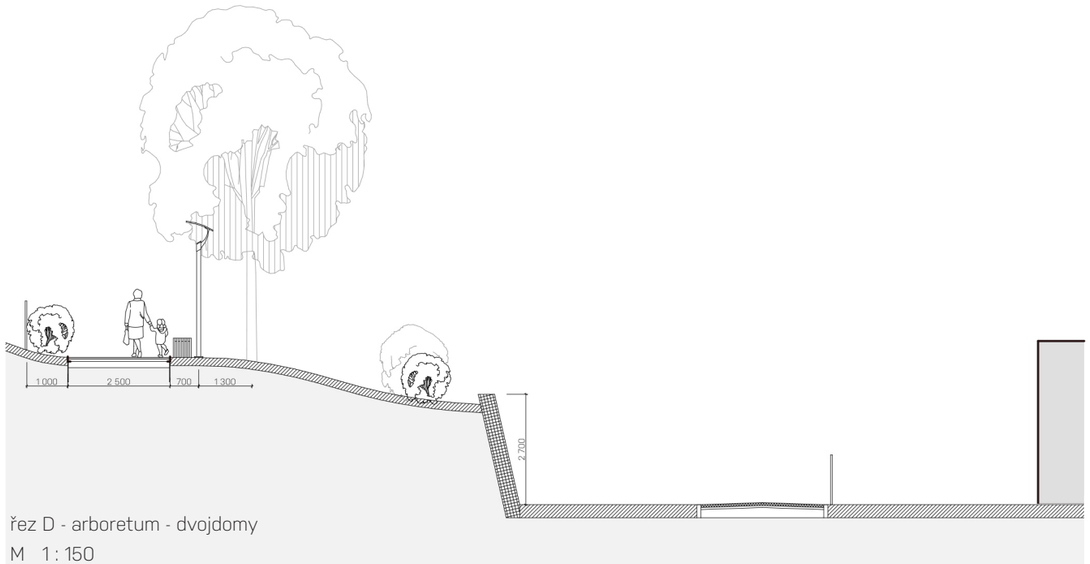
řez A - hlavní stezka
M 1 : 50

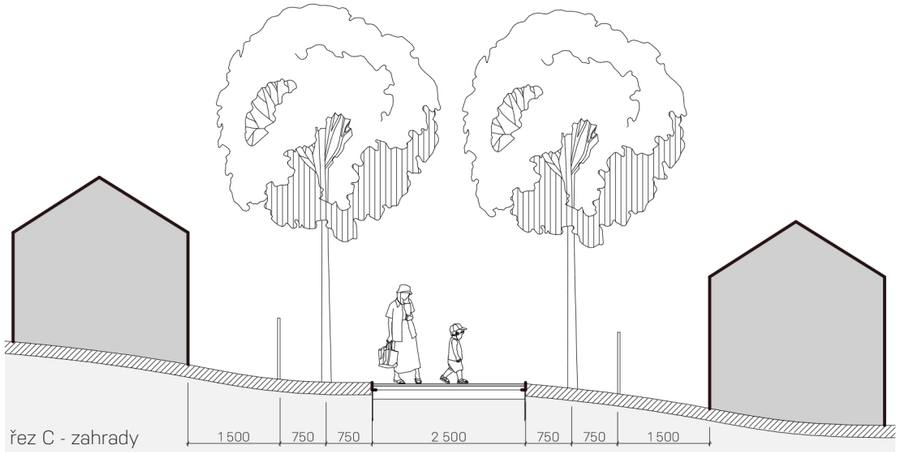
řezy

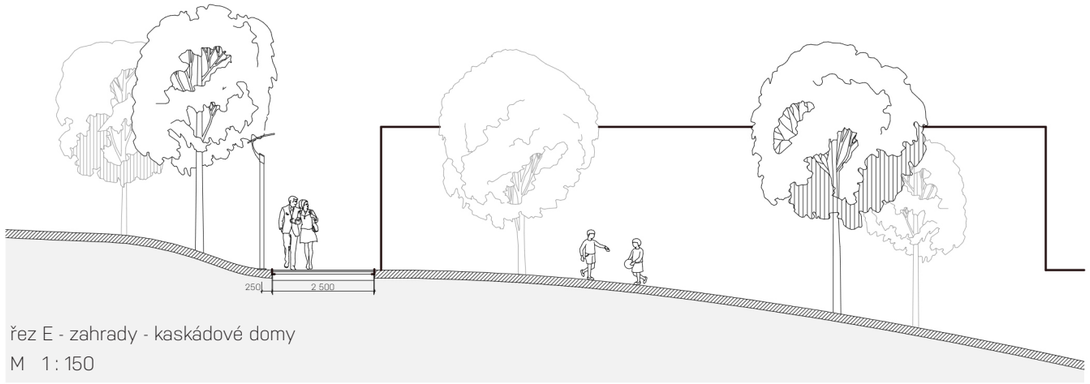
řez B - arboretum
M 1 : 100

řez D - arboretum - dvojdomy
M 1 : 150

řez C - zahrady
M 1 : 100

řez E - zahrady - kaskádové domy
M 1 : 150

arboretum

stromy

Výsadba stromů je v území omezena především výškově a to tak, aby byl zachován výhled na město a zároveň nebyl narušen pohledový zelený horizont.

V oblasti arboreta zůstane vzrostlá zeleň: quercus robur, populus canadensis, betula pendula a sorbus aucuparia. Arboretum bude sbírkou rodu Quercus (dub), ktera odkazujíe na historii tohoto místa.

Ovocný sad bude tvořen polokmeny stromů rodu Prunus (třešeň) a Malus (jabloň), které budou vysázeny ve svahu do trojsponu 11 x 11 m.

Nová alej ve spodní části Špitálského vrchu bude z rodu Tilia (lípa). Odkazuje na historický význam rozhraní města s krajinou.

Prunus (třešeň)

Tilia (lípa)

Quercus (dub)

louka Špitálský
vrch

vyhlídová terasa
Zlatý Vrch

lávka
přes železnici

zdroje

státní okresní archiv Cheb

Jaromír Boháč - Cheb

elektronická encyklopedie: http://encyklopedie.cheb.cz/

Atelier Rákos s.r.o.: Generel zeleně - město Cheb

předchozí práce studentů ateliéru Redčenkov - Danda

